

NESLUŽBENI PROČIŠĆENI TEKST Pravila o organizaciji tržišta plina (»Narodne novine«, br. 50/18) s [Izmjenama i dopunama Pravila o organizaciji tržišta plina \(»Narodne novine«, br. 154/22\)](#)

HRVATSKI OPERATOR TRŽIŠTA ENERGIJE

Na temelju članka 89. Zakona o tržištu plina (NN 18/2018, 23/20; dalje u tekstu Zakon) i Odluke o davanju suglasnosti Hrvatske energetske regulatorne agencije (Klasa: 310-34/18-06/70, urbroj: 371-01-18-3) od 29. svibnja 2018. (dalje u tekstu: Agencija), HRVATSKI OPERATOR TRŽIŠTA ENERGIJE d.o.o. (dalje u tekstu: operator tržišta plina) donosi

PRAVILA O ORGANIZACIJI TRŽIŠTA PLINA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet

Članak 1.

- (1) Ovim Pravilima o organizaciji tržišta plina (u daljnjem tekstu: Pravila) propisuje se način organiziranja i djelovanja tržišta plina.
- (2) Ovim Pravilima uređuju se:
  - postupci, načela i standardi za organiziranje i djelovanje tržišta plina prema modelu bilančnih skupina;
  - organiziranje bilančnih skupina, njihova odgovornost te vođenje registra voditelja bilančnih skupina i njihovih neposrednih članova;
  - ugovorni odnosi operatora tržišta plina s voditeljem bilančne skupine, pružateljem usluge uravnoteženja i operatorom transportnog sustava;
  - transakcije na virtualnoj točki trgovanja;
  - trgovanja na trgovinskoj platformi;
  - obračun naknade za dnevna odstupanja za svaku bilančnu skupinu;
  - obračun radnji uravnoteženja odnosno trgovanja na trgovinskoj platformi i aktivirane energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja;
  - obračun naknade za neutralnost;
  - ostala pravila nužna za organiziranje i rad tržišta plina,
  - [opći uvjeti ugovora o reguliranju međusobnih odnosa s voditeljem bilančne skupine, opći uvjeti ugovora za obračun negativne energije uravnoteženja i opći uvjeti ugovora za obračun pozitivne energije uravnoteženja.](#)

Definicije i izrazi

Članak 2.

- (1) Izrazi koji se koriste u ovim Pravilima imaju značenja utvrđena zakonskim i podzakonskim aktima kojima se uređuje energetski sektor i regulacija energetskih djelatnosti.
- (2) Osim izraza iz stavka 1. ovog članka, u ovim Pravilima se također koriste izrazi koji imaju sljedeće značenje:
  1. *dan unaprijed* – plinski dan u kojem se ugovora transakcija ili trgovanje za realizaciju u narednom plinskom danu;
  2. *EIC oznaka* (engl. Energy Identification Coding) – jedinstvena oznaka sudionika na europskom tržištu energije;
  3. *informacijski sustav* – programski paket operatora tržišta plina za upravljanje poslovnim procesima;
  4. *konačni izvještaj* – mjesečni izvještaj kojeg izrađuje operator transportnog sustava sukladno odredbama Mrežnih pravila transportnog sustava;
  5. *lokacijski proizvod* – proizvod kojim se trguje na trgovinskoj platformi sa točno određenom lokacijom promjene vlasništva nad plinom odnosno određenom ulazu u transportni sustav ili izlazu iz transportnog sustava;
  6. *marginalna kupovna cijena* – cijena koja se primjenjuje za obračun negativnog dnevnog odstupanja;
  7. *marginalna prodajna cijena* – cijena koja se primjenjuje za obračun pozitivnog dnevnog odstupanja;
  8. *naknada za dnevno odstupanje bilančne skupine* – novčani iznos koji voditelj bilančne skupine treba platiti ili ima pravo primiti ovisno o utvrđenom dnevnom odstupanju;
  9. *nazivni proizvod* – proizvod kojim se trguje na trgovinskoj platformi bez određene lokacije promjene vlasništva nad plinom;
  10. *naknada za neutralnost* – novčani iznos koji voditelj bilančne skupine treba platiti ili ima pravo primiti, a koji je utvrđen prema načelu neutralnosti;
  11. *neutralnost* – načelo prema kojem operator tržišta plina ne smije biti ni na dobitku ni na gubitku nakon provedenih obračuna vezanih za uravnoteženje transportnog sustava;
  12. *negativno dnevno odstupanje* – utvrđeno dnevno odstupanje bilančne skupine u slučaju kada je preuzeta količina plina iz transportnog sustava veća od predane količine plina u transportni sustav za plinski dan;
  13. *negativna energija uravnoteženja* – količina plina preuzeta iz transportnog sustava odnosno proizvod kojeg operator transportnog sustava prodaje na trgovinskoj platformi radi uravnoteženja transportnog sustava;
  14. *negativna energija uravnoteženja za uslugu uravnoteženja* – količina plina koju pružatelj energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja preuzima iz transportnog sustava, radi uravnoteženja istog;

15. *obračunsko razdoblje* – vremensko razdoblje od prvog plinskog dana do zadnjeg plinskog dana u mjesecu obuhvaćeno konačnim izvještajem;
16. *pozitivno dnevno odstupanje* – utvrđeno dnevno odstupanje bilančne skupine u slučaju kada je predana količina plina u transportni sustav veća od preuzete količine iz transportnog sustava za plinski dan;
17. *pozitivna energija uravnoteženja* – količina plina predana u transportni sustav odnosno proizvod kojeg operator transportnog sustava kupuje na trgovinskoj platformi radi uravnoteženja transportnog sustava;
18. *pozitivna energija uravnoteženja za uslugu uravnoteženja* – količina plina koju pružatelj energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja predaje u transportni sustav, radi uravnoteženja istog;
19. *proizvod* – kratkotrajni standardizirani proizvod kojim se trguje putem trgovinske platforme radi promjene vlasništva nad plinom u transportnom sustavu;
20. *prosječna dnevna primjenjiva cijena* – cijena koja se računa kao aritmetička sredina marginalne kupovne cijene i marginalne prodajne cijene za svaki plinski dan;
21. *prosječna mjesečna primjenjiva cijena* – cijena koja se računa kao aritmetička sredina svih prosječnih dnevnih primjenjivih cijena za pojedini mjesec;
22. *radni dani* – svi dani osim subote i nedjelje te blagdana u Republici Hrvatskoj;
23. *službena internetska stranica* – internetska stranica operatora tržišta plina (www.hrote.hr);
24. *sudionik na trgovinskoj platformi* – voditelj bilančne skupine ili operator transportnog sustava koji zadovoljava uvjete potrebne za trgovanje na trgovinskoj platformi;
25. *transakcija* – razmjena količine plina između dva sudionika na virtualnoj točki trgovanja;
26. *unutar dana* – plinski dan u kojem se ugovora transakcija ili trgovanje za preostale sate tog plinskog dana;
27. *dnevna obveza* - u smislu ovih Pravila znači iznos obveze voditelja bilančne skupine, odnosno pružatelja negativne energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja, prema operatoru tržišta plina izračunat prema informativnom dnevnom obračunu bilančne skupine koji operator tržišta plina izrađuje na temelju dostavljenog dnevnog izvještaja operatora transportnog sustava i objavljuje na svojem informacijskom sustavu do 14 sati tekućeg dana za prethodni plinski dan.

II. MODEL BILANČNIH SKUPINA

Članak 3.

U svrhu nesmetanog izvršenja i obračuna kupoprodajnih transakcija na tržištu plina, osiguranja podudarnosti količina plina predanih u transportni sustav i preuzetih iz transportnog sustava te razdvajanje financijskih transakcija od fizičke isporuke plina, Pravilima se određuje odgovornost sudionika na tržištu plina prema modelu bilančnih skupina.

Organiziranje bilančnih skupina

Članak 4.

- (1) Bilančna skupina je interesno udruženje sudionika na tržištu plina, organizirano na komercijalnoj osnovi, prvenstveno u svrhu uravnoteženja i optimiranja troškova uravnoteženja, za koje je odgovoran voditelj bilančne skupine.
- (2) Svaki kupac plina dužan je biti član bilančne skupine.
- (3) Bilančnu skupinu čine neposredni i posredni članovi.
- (4) Bilančna skupina se može sastojati od jednog neposrednog člana, u kojem slučaju je opskrbljivač ili trgovac plinom kao neposredni član ujedno i voditelj bilančne skupine, ili od više neposrednih članova, u kojem slučaju su neposredni članovi bilančne skupine: voditelj bilančne skupine i opskrbljivači ili trgovci plinom, za koje voditelj bilančne skupine podnosi zahtjev operatoru transportnog sustava za rezervaciju kapaciteta transportnog sustava.
- (5) Posredni član bilančne skupine je krajnji kupac plina, koji je s neposrednim članom bilančne skupine ugovorno regulirao opskrbu plinom.
- (6) Bilančnu skupinu organizira i vodi voditelj bilančne skupine, a koji može biti opskrbljivač plinom ili trgovac plinom.
- (7) Ako su dva ili više trgovca plinom i/ili opskrbljivača plinom, koji opskrbljuju druge opskrbljivače plinom i/ili kupce plinom iz transportnog sustava, članovi iste bilančne skupine, određuju jednog od njih za voditelja bilančne skupine.
- (8) Obračunsko mjerno mjesto krajnjeg kupca može pripadati samo jednoj bilančnoj skupini, osim ako je posebnim propisom za pojedini slučaj regulirano drugačije.
- (9) Voditelj bilančne skupine je odgovoran za uravnoteženje bilančne skupine koju organizira i vodi, odnosno za usklađivanje dnevnih količina plina koje se predaju u transportni sustav i preuzimaju iz transportnog sustava kako bi operator transportnog sustava trebao poduzimati što manje radnji uravnoteženja.
- (10) Voditelj bilančne skupine odgovoran je za sve troškove vezane za uravnoteženje i odstupanja bilančne skupine koju organizira i vodi.
- (11) Voditelj bilančne skupine dužan je voditi registar neposrednih članova bilančne skupine koju organizira i vodi te ga javno objavljivati i nakon svake promjene ažurirati na svojoj internetskoj stranici.
- (12) Voditelj bilančne skupine dužan je pisano obavijestiti operatora tržišta plina i operatora transportnog sustava o svakoj promjeni podataka iz stavka 11. ovog članka.
- (13) Operator tržišta plina dužan je objaviti registar neposrednih članova svih bilančnih skupina na službenoj internetskoj stranici te ga ažurirati nakon zaprimanja obavijesti iz stavka 12. ovoga članka.
- (14) Trgovac plinom i/ili opskrbljivač plinom može istovremeno biti voditelj samo jedne bilančne skupine.

Registar voditelja bilančnih skupina

Članak 5.

Operator tržišta plina vodi Registar voditelja bilančnih skupina te ga objavljuje na službenoj internetskoj stranici, a sadržava sljedeće podatke:

- puni naziv voditelja bilančne skupine;
- sjedište i adresa voditelja bilančne skupine;
- osobni identifikacijski broj voditelja bilančne skupine;
- matični broj voditelja bilančne skupine;
- EIC oznaku voditelja bilančne skupine;
- dozvola za obavljanje energetske djelatnosti koju obavlja voditelj bilančne skupine;
- registarski broj dozvole za obavljanje energetske djelatnosti;
- datum izdavanja/produženja dozvole za obavljanje energetske djelatnosti;
- datum upisa u Registar voditelja bilančne skupine;
- popis neposrednih članova bilančne skupine.

Postupak upisa u registar voditelja bilančnih skupina

Članak 6.

- (1) Za upis u Registar voditelja bilančnih skupina potrebno je podnijeti zahtjev za upis u Registar voditelja bilančnih skupina operatoru tržišta plina putem obrasca na informacijskom sustavu.
- (2) Operator tržišta plina dužan je objaviti obrazac iz stavka 1. ovog članka na službenoj internetskoj stranici.
- (3) Nakon odobrenja zahtjeva za upis u Registar voditelja bilančnih skupina podnositelj zahtjeva sklapa ugovor s operatorom tržišta plina iz članka 7. stavka 1. ovih Pravila te u roku od najviše 10 dana od dana sklapanja ugovora dostavlja operatoru tržišta plina tražena sredstva osiguranja plaćanja.
- (4) Operator tržišta plina nakon ispunjenja obveze iz stavka 3. ovog članka, izdaje potvrdu voditelju bilančne skupine o upisu u Registar voditelja bilančnih skupina.
- (5) Operator tržišta plina dužan je obavijestiti Agenciju, Ministarstvo i operatora transportnog sustava o upisu i ispisu iz Registra voditelja bilančnih skupina.

Brisanje voditelja bilančne skupine iz Registra voditelja bilančnih skupina

Članak 6.a

- (1) Ako voditelju bilančne skupine istekne ili mu se oduzme dozvola za obavljanje energetske djelatnosti, ili ako ugovor iz članka 7. stavka 1. ovih Pravila bude raskinut ili prestane iz bilo kojeg razloga, operator tržišta plina će brisati voditelja bilančne skupine iz Registra voditelja bilančnih skupina, čime on gubi status voditelja bilančne skupine, a bilančna skupina prestaje postojati, te mu o tome operator tržišta plina dostavlja pisanu obavijest.
- (2) Operator tržišta plina će o nastupu bilo koje od okolnosti iz stavka 1. ovog članka te o danu raskida ugovora s voditeljem bilančne skupine bez odlaganja pisanim putem obavijestiti neposredne članove bilančne skupine voditelja bilančne skupine u odnosu na kojeg je nastupila takva okolnost, operatora transportnog sustava, Ministarstvo te Agenciju radi eventualnog poduzimanja radnji iz nadležnosti Agencije.

- (3) Neposredni član bilančne skupine je, u slučaju iz stavka 1. ovoga članka, dužan najkasnije 5 dana prije dana brisanja voditelja njegove bilančne skupine iz Registra voditelja bilančnih skupina postati članom druge aktivne bilančne skupine ili organizirati novu bilančnu skupinu.
- (4) Neposredni član bilančne skupine ne može organizirati novu bilančnu skupinu ako ima bilo kakvih nepodmirenih dospjelih dugova prema operatoru tržišta plina ili prema operatoru transportnog sustava, sve dok u cijelosti ne podmiri dugove.
- (5) Operator tržišta plina će bez odlaganja obavijestiti pisanim putem o neposrednom članu bilančne skupine koji nije postupio sukladno obvezi iz stavka 3. ovog članka operatora transportnog sustava, Ministarstvo te Agenciju radi eventualnog poduzimanja radnji iz nadležnosti Agencije.
- (6) Operator tržišta plina ne odgovara za bilo kakvu štetu krajnjim kupcima, ni drugim sudionicima na tržištu plina, u slučaju da neposredni član bilančne skupine ne postupi sukladno stavku 3. ovog članka.
- (7) Stavak 3. ovog članka se ne primjenjuje na voditelja bilančne skupine koji je trgovac plinom i ujedno jedini neposredni član svoje bilančne skupine u slučaju ako je brisan iz Registra voditelja bilančnih skupina temeljem sporazumnog raskida ugovora iz članka 7. stavka 1. ovih Pravila.

III. UGOVORNI ODNOSI

Ugovorni odnosi s operatorom tržišta plina

Članak 7.

(1) Operator tržišta plina i voditelj bilančne skupine uređuju međusobna prava i obveze sklapanjem Ugovora o reguliranju međusobnih odnosa s voditeljem bilančne skupine, a kojim se detaljnije uređuje:

- obračun, plaćanje i osiguranje plaćanja svih naknada sukladno ovim Pravilima;
- trajanje ugovora te uvjeti raskida ugovora,
- podaci o kontaktima za operativnu komunikaciju između ugovornih strana radi provedbe ugovora,
- način rješavanja sporova,
- drugi međusobni odnosi ugovornih strana,

te čiji sastavni dio su Opći uvjeti ugovora o reguliranju međusobnih odnosa s voditeljem bilančne skupine iz Priloga I. ovih Pravila.

(2) Operator tržišta plina i pružatelj negativne energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja uređuju međusobna prava i obveze sklapanjem ugovora za obračun negativne energije uravnoteženja, a kojim se detaljnije uređuje:

- obračun, plaćanje i osiguranje plaćanja aktivirane negativne energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja sukladno ovim Pravilima;

- trajanje ugovora te uvjeti raskida ugovora,
- podaci o kontaktima za operativnu komunikaciju između ugovornih strana radi provedbe ugovora,
- način rješavanja sporova,
- drugi međusobni odnosi ugovornih strana,

te čiji sastavni dio su Opći uvjeti ugovora za obračun negativne energije uravnoteženja iz Priloga II. ovih Pravila.

(3) Operator tržišta plina i pružatelj pozitivne energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja uređuju međusobna prava i obveze sklapanjem ugovora za obračun pozitivne energije uravnoteženja, a kojim se detaljnije uređuje:

- obračun i plaćanje aktivirane pozitivne energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja sukladno ovim Pravilima;
- trajanje ugovora te uvjeti raskida ugovora,
- podaci o kontaktima za operativnu komunikaciju između ugovornih strana radi provedbe ugovora,
- način rješavanja sporova,
- drugi međusobni odnosi ugovornih strana,

te čiji sastavni dio su Opći uvjeti ugovora za obračun pozitivne energije uravnoteženja iz Priloga III. ovih Pravila.

(4) Operator tržišta plina i operator transportnog sustava uređuju međusobna prava i obveze sklapanjem ugovora o reguliranju međusobnih odnosa s operatorom transportnog sustava, a kojim se detaljnije uređuje:

- međusobni odnosi koji nastaju u postupcima i aktivnostima na tržištu plina sukladno ovim Pravilima i Mrežnim pravilima transportnog sustava,
- trajanje ugovora te uvjeti raskida ugovora,
- podaci o kontaktima za operativnu komunikaciju između ugovornih strana radi provedbe ugovora,
- način rješavanja sporova,
- drugi međusobni odnosi ugovornih strana.

(5) Opskrbljivač plinom, trgovac plinom, operator transportnog sustava i operator distribucijskog sustava dužni su s operatorom tržišta plina sklopiti sporazum o pristupu informacijskom sustavu operatora tržišta plina.

(6) Ugovori iz stavka 1., 2., 3. i 5. ovog članka sklapaju se sukladno tipskom obrascu kojeg operator tržišta plina objavljuje na svojoj internetskoj stranici.

Određivanje sredstva osiguranja plaćanja

Članak 8.

(1) Vrsta i iznos sredstva osiguranja plaćanja kojeg je voditelj bilančne skupine dužan dostaviti operatoru tržišta plina temeljem ugovora iz članka 7. stavka 1. ovih Pravila, reguliraju se odredbama Općih uvjeta ugovora o reguliranju međusobnih odnosa s voditeljem bilančne skupine iz Priloga I. ovih Pravila.

(2) Vrsta i iznos sredstva osiguranja plaćanja kojeg je pružatelj negativne energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja dužan dostaviti operatoru tržišta plina temeljem ugovora iz članka 7. stavka 2. ovih Pravila, reguliraju se odredbama Općih uvjeta ugovora za obračun negativne energije uravnoteženja iz Priloga II. ovih Pravila.

IV. TRANSAKCIJE NA VIRTUALNOJ TOČKI TRGOVANJA

Članak 9.

- (1) Pravo na prijavu transakcija na virtualnoj točki trgovanja ima voditelj bilančne skupine.
- (2) Operator tržišta plina omogućava voditeljima bilančne skupine svakodnevno prijavljivanje transakcija na virtualnoj točki trgovanja.
- (3) Prijavljena transakcija iz stavka 2. ovog članka sadržava sljedeće podatke:
  - puni naziv i EIC oznaka prodavatelja;
  - puni naziv i EIC oznaka kupca;
  - plinski dan ili dane na koje se transakcija odnosi;
  - količina plina izražena u kWh, za plinski dan ili dane na koje se transakcija odnosi;
  - količina plina izražena u kWh, za preostale sate u plinskom danu u slučaju prijave transakcije unutar plinskog dana.
- (4) Voditelji bilančnih skupina samostalno uređuju međusobna prava i obveze proizašle iz prijavljene transakcije na virtualnoj točki trgovanja, bez posredovanja operatora transportnog sustava i operatora tržišta plina.

Članak 10.

- (1) Voditelji bilančnih skupina dužni su usuglasiti prijavljene transakcije na virtualnoj točki trgovanja putem informacijskog sustava operatora tržišta plina, najkasnije do 05:00 sati tekućeg plinskog dana za naredni plinski dan ili naredne plinske dane, odnosno najmanje 30 minuta prije realizacije transakcije unutar plinskog dana.
- (2) Operator tržišta plina putem informacijskog sustava, najkasnije u roku od 30 minuta obavještava:
  - sudionike transakcije o prijavljenoj i prihvaćenoj transakciji;
  - operatora transportnog sustava o prihvaćenim transakcijama između sudionika transakcije.
- (3) Prihvaćena transakcija na virtualnoj točki trgovanja za plinski dan ne utječe na iznos prethodno prihvaćenih transakcija za isti plinski dan.
- (4) Operator tržišta plina omogućava operatoru transportnog sustava i Agenciji, svakodnevno do 09:00 sati tekućeg dana, pristup dnevnom izvještaju o svim prihvaćenim transakcijama na virtualnoj točki trgovanja u prethodnom plinskom danu, a koji za svaku transakciju sadrži sljedeće podatke:
  - puni naziv i EIC oznaka prodavatelja;
  - puni naziv i EIC oznaka kupca;
  - količinu plina iz transakcije, izraženu u kWh/d;
  - satnu količinu plina iz transakcije, izraženu u kWh/h;
  - jedinstvenu oznaku transakcije.

- (5) Operator tržišta plina dužan je Agenciji dostaviti zbirni mjesečni izvještaj svih prihvaćenih transakcija na virtualnoj točki trgovanja. Zbirni mjesečni izvještaj sadrži popis prihvaćenih transakcija na virtualnoj točki trgovanja po voditeljima bilančnih skupina i detaljan popis prihvaćenih transakcija po danima. Izvještaj se dostavlja najkasnije do 25. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

V. TRGOVANJA NA TRGOVINSKOJ PLATFORMI

Članak 11.

- (1) Trgovinska platforma je elektronička platforma koju osigurava i kojom upravlja operator tržišta plina, a na kojoj je moguće trgovati proizvodima.
- (2) Trgovinska platforma omogućava transparentno, nediskriminirajuće i anonimno trgovanje proizvodima sukladno Uputama za korištenje trgovinske platforme (dalje u tekstu: Upute).
- (3) Operator tržišta plina dužan je na svojim službenim internetskim stranicama objaviti Upute koje opisuju postupak trgovanja na trgovinskoj platformi i radno vrijeme trgovinske platforme.
- (4) Operator tržišta plina dužan je obavijestiti sve sudionike trgovinske platforme i Agenciju o svakoj izmjeni Uputa minimalno 15 dana prije objave na službenim internetskim stranicama.
- (5) Pravo trgovanja na trgovinskoj platformi ima voditelj bilančne skupine i operator transportnog sustava uz prethodno sklopljeni Sporazum iz članka 7. stavka 5. ovih Pravila.
- (6) Na trgovinskoj platformi svakodnevno se može trgovati nazivnim proizvodima i lokacijskim proizvodima.
- (7) Lokacijskim proizvodom može trgovati isključivo operator transportnog sustava s voditeljem bilančne skupine.
- (8) Voditelj bilančne skupine može nuditi lokacijski proizvod na ulazima u transportni sustav i izlazima iz transportnog sustava koje određuje operator transportnog sustava, pod uvjetom da na istima ima ugovoren kapacitet transportnog sustava.
- (9) Operator tržišta plina ima pravo onemogućiti pristup trgovinskoj platformi onom voditelju bilančne skupine koji krši odredbe ovih Pravila.

Članak 12.

- (1) Proizvodi se mogu nuditi unutar plinskog dana ili za naredni plinski dan odnosno dan unaprijed.
- (2) Ponuda proizvoda sadržava sljedeće podatke:
  - tip ponude s obzirom na kupnju ili prodaju;
  - mjesto prodaje ili kupnje (naziv i šifra priključka);
  - plinski dan na koji se ponuda odnosi;
  - jediničnu cijenu izraženu u kn/MWh;
  - količinu plina izraženu u kWh/d;
- (3) Svakoj ponudi iz stavka 2. ovog članka dodjeljuje se jedinstvena oznaka proizvoda.

- (4) Trgovanje se smatra zaključenim prihvaćanjem ponude proizvoda od strane sudionika na trgovinskoj platformi.
- (5) Operator tržišta plina je dužan bez odlaganja nakon svakog zaključenog trgovanja:
  - poslati informacije o trgovanju sudionicima koji su u njemu sudjelovali čime oni postaju međusobno poznati;
  - obavijestiti operatora transportnog sustava o sudionicima, količinama plina i danu isporuke iz zaključenog trgovanja;
  - objaviti zadnje utvrđenu marginalnu kupovnu cijenu i zadnje utvrđenu marginalnu prodajnu cijenu, te pregled prethodno utvrđenih navedenih cijena, na trgovinskoj platformi i na službenoj internetskoj stranici.
- (6) Operator tržišta plina omogućava operatoru transportnog sustava i Agenciji, svakodnevno do 09:00 sati tekućeg dana, pristup dnevnom izvještaju o zaključenim trgovanjima na trgovinskoj platformi u prethodnom plinskom danu koji za svako zaključeno trgovanje sadrži sljedeće podatke:
  - puni naziv i EIC oznaka prodavatelja;
  - puni naziv i EIC oznaka kupca;
  - količina plina iz trgovanja, izražena u kWh/d;
  - satna količina plina iz trgovanja, izražena u kWh/h;
  - jedinstvena oznaka trgovanja;
  - mjesto prodaje i mjesto kupnje proizvoda (naziv i šifra priključka);
  - plinski dan ili dane isporuke trgovanja.
- (7) Operator tržišta plina dužan je dostaviti Agenciji zbirni mjesečni izvještaj svih trgovanja na trgovinskoj platformi. Zbirni mjesečni izvještaj sadrži popis trgovanja po voditeljima bilančnih skupina i danima. Izvještaj se dostavlja najkasnije do 25. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

VI. OBRAČUN NAKNADE ZA DNEVNO ODSTUPANJE

Dnevno odstupanje bilančne skupine

Članak 13.

Dnevno odstupanje bilančne skupine utvrđuje operator transportnog sustava i dostavlja u konačnom izvještaju operatoru tržišta plina.

Primjenjiva cijena

Članak 14.

- (1) Primjenjiva cijena je cijena s kojom se obračunava naknada za dnevno odstupanje i utvrđuje se za svaki plinski dan kao marginalna prodajna cijena i marginalna kupovna cijena.
- (2) Marginalna prodajna cijena određuje se po kriteriju niže cijene između:

- najniže jedinične cijene proizvoda kojeg je operator transportnog sustava koristio kao negativnu energiju uravnoteženja za taj plinski dan; ili
  - ponderirane prosječne cijene plina za taj plinski dan umanjene za 10%.
- (3) Marginalna kupovna cijena određuje se po kriteriju više cijene između:
- najviše jedinične cijene proizvoda kojeg je operator transportnog sustava koristio kao pozitivnu energiju uravnoteženja za taj plinski dan; ili
  - ponderirane prosječne cijene plina za taj plinski dan uvećane za 10%.
- (4) Ponderirana prosječna cijena plina određuje se kao ponderirani prosjek jediničnih cijena zaključenih trgovanja nazivnim proizvodima s obzirom na količinu plina između voditelja bilančnih skupina na trgovinskoj platformi za plinski dan.
- (5) Ako za plinski dan nema zaključenih trgovanja na trgovinskoj platformi, izvođenje marginalne prodajne i marginalne kupovne cijene temelji se na marginalnoj prodajnoj i marginalnoj kupovnoj cijeni iz zadnjeg plinskog dana u kojem je bilo zaključenih trgovanja na trgovinskoj platformi.
- (6) Operator tržišta plina za svaki plinski dan objavljuje na službenoj internetskoj stranici:
- marginalnu kupovnu cijenu;
  - marginalnu prodajnu cijenu;
  - prosječnu dnevnu primjenjivu cijenu;
  - cijenu pozitivne energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja;
  - cijenu negativne energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja.
- (7) Operator tržišta plina po isteku mjeseca na službenoj internetskoj stranici objavljuje prosječnu [mjesečnu](#) primjenjivu cijenu za prethodni mjesec.

Obračun naknade za dnevno odstupanje bilančne skupine

Članak 15.

- (1) Operator tržišta plina na temelju konačnog izvještaja izrađuje obračun naknade za dnevno odstupanje bilančne skupine i dostavlja voditelju bilančne skupine do 16:00 sati trećeg radnog dana nakon objave konačnog izvještaja u mjesecu za prethodni mjesec.
- (2) Iznos naknade za dnevno odstupanje bilančne skupine utvrđuje se na način da se količina dnevnog odstupanja bilančne skupine za pojedini plinski dan množi s primjenjivom cijenom.
- (3) Ako je utvrđeno dnevno odstupanje bilančne skupine za pojedini plinski dan pozitivnog predznaka, iznos naknade za dnevno odstupanje bilančne skupine utvrđuje se na način da se utvrđena količina dnevnog odstupanja množi s marginalnom prodajnom cijenom za taj plinski dan.
- (4) Ako je utvrđeno dnevno odstupanje bilančne skupine za pojedini plinski dan negativnog predznaka, iznos naknade za dnevno odstupanje bilančne skupine utvrđuje se na način da se utvrđena količina dnevnog odstupanja množi s marginalnom kupovnom cijenom za taj plinski dan.
- (5) Ukupan iznos naknade za pozitivna dnevna odstupanja bilančne skupine u obračunskom razdoblju jednak je zbroju svih iznosa naknada za pozitivna dnevna odstupanja.
- (6) Ukupan iznos naknade za negativna dnevna odstupanja bilančne skupine u obračunskom razdoblju jednak je zbroju svih iznosa naknada za negativna dnevna odstupanja.

- (7) Ako je za bilančnu skupinu ukupan iznos naknade za pozitivna dnevna odstupanja veći od ukupnog iznosa naknade za negativna dnevna odstupanja, voditelj bilančne skupine je dužan izdati račun operatoru tržišta plina za razliku tih iznosa najkasnije do 20. dana u mjesecu za prethodni mjesec.
- (8) Ako je za bilančnu skupinu ukupan iznos naknade za negativna dnevna odstupanja veći od ukupnog iznosa naknade za pozitivna dnevna odstupanja, operator tržišta plina je dužan izdati račun voditelju bilančne skupine za razliku tih iznosa u roku iz stavka 1. ovog članka.
- (9) Operator tržišta plina dužan je obračun naknade za dnevno odstupanje svih bilančnih skupina dostaviti Agenciji do 25. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

VII. OBRAČUN PROVEDENIH RADNJI URAVNOTEŽENJA

Članak 16.

- (1) Operator transportnog sustava poduzima radnje uravnoteženja kupovinom ili prodajom proizvoda na trgovinskoj platformi i/ili aktiviranjem energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja.
- (2) Operator tržišta plina provodi obračun za voditelja bilančne skupine koji je sudjelovao u trgovanju proizvodima na trgovinskoj platformi radi radnji uravnoteženja poduzetih od strane operatora transportnog sustava odnosno obračun za pružatelja energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja.

Obračun trgovanja na trgovinskoj platformi

Članak 17.

- (1) Operator tržišta plina na temelju konačnog izvještaja izrađuje obračun zaključenih trgovanja proizvodima na trgovinskoj platformi radi poduzetih radnji uravnoteženja operatora transportnog sustava i dostavlja voditelju bilančne skupine najkasnije do 16:00 sati trećeg radnog dana nakon objave konačnog izvještaja za prethodni mjesec.
- (2) Novčani iznos proizvoda na trgovinskoj platformi jednak je umnošku jedinične cijene i količine plina.
- (3) Operator tržišta plina za voditelja bilančne skupine utvrđuje ukupan novčani iznos proizvoda koji je operator transportnog sustava koristio kao negativnu energiju uravnoteženja i ukupan novčani iznos proizvoda koji je operator transportnog sustava koristio kao pozitivnu energiju uravnoteženja.
- (4) Ako je ukupan novčani iznos proizvoda korištenih kao negativna energija uravnoteženja veći od ukupnog novčanog iznosa proizvoda korištenih kao pozitivna energija uravnoteženja, operator tržišta plina je dužan ispostaviti račun voditelju bilančne skupine za razliku tih novčanih vrijednosti u roku iz stavka 1. ovog članka.
- (5) Ako je ukupan novčani iznos proizvoda korištenih kao pozitivna energija uravnoteženja veći od ukupnog novčanog iznosa proizvoda korištenih kao negativna energija uravnoteženja, voditelj bilančne skupine je dužan ispostaviti račun operatoru tržišta plina za razliku tih novčanih vrijednosti najkasnije do 20. dana u mjesecu za prethodni mjesec.
- (6) Operator tržišta plina dužan je obračun trgovanja na trgovinskoj platformi dostaviti Agenciji i operatoru transportnog sustava do 25. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

- (7) Voditelji bilančnih skupina u međusobnom trgovanju na trgovinskoj platformi samostalno uređuju međusobne odnose bez posredovanja operatora tržišta plina pri čemu su dužni poštovati odredbe Uredbe (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije.

Obračun aktivirane energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja

Članak 18.

- (1) Operator tržišta plina na temelju konačnog izvještaja izrađuje obračun aktivirane negativne odnosno pozitivne energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja i dostavlja ga pružatelju negativne odnosno pozitivne energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja najkasnije do 16:00 sati trećeg radnog dana nakon objave konačnog izvještaja za prethodni mjesec.
- (2) Novčani iznos aktivirane negativne odnosno pozitivne energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja jednak je umnošku jedinične cijene i količine aktivirane energije uravnoteženja.
- (3) Jedinična cijena iz stavka 2. ovog članka utvrđuje se prema ugovoru sklopljenom između operatora transportnog sustava i pružatelja negativne odnosno pozitivne energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja.
- (4) Za utvrđeni novčani iznos aktivirane negativne energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja, operator tržišta plina je dužan ispostaviti račun pružatelju negativne energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja u roku iz stavka 1. ovog članka.
- (5) Za utvrđeni novčani iznos aktivirane pozitivne energije uravnoteženja iz usluge uravnoteženja, pružatelj pozitivne energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja je dužan ispostaviti račun operatoru tržišta plina najkasnije do 20. dana u mjesecu za prethodni mjesec.
- (6) Ako je pružatelj negativne odnosno pozitivne energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja ista pravna osoba i ako je ukupan novčani iznos aktivirane negativne energije uravnoteženja veći od ukupnog novčanog iznosa aktivirane pozitivne energije uravnoteženja, operator tržišta plina je dužan ispostaviti račun pružatelju energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja za razliku tih novčanih iznosa u roku iz stavka 1. ovog članka.
- (7) Ako je pružatelj negativne odnosno pozitivne energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja ista pravna osoba i ako je ukupan novčani iznos aktivirane negativne energije uravnoteženja manji od ukupnog novčanog iznosa aktivirane pozitivne energije uravnoteženja, pružatelj energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja je dužan ispostaviti račun operatoru tržišta plina za razliku tih novčanih iznosa najkasnije do 20. dana u mjesecu za prethodni mjesec.
- (8) Operator tržišta plina dužan je obračun iznosa aktivirane energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja dostaviti Agenciji i operatoru transportnog sustava do 25. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

VIII. OBRAČUN NAKNADE ZA NEUTRALNOST

Članak 19.

- (1) Operator tržišta plina, za obračunsko razdoblje utvrđuje sumu svih novčanih iznosa temeljem obračuna naknade za dnevna odstupanja bilančne skupine, obračuna trgovanja na trgovinskoj platformi radi poduzetih radnji uravnoteženja operatora transportnog sustava i obračuna aktivirane energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja, te za obračunsko razdoblje utvrđuje dobitak ili gubitak na računu operatora tržišta plina.
- (2) Operator tržišta plina za dobitak ili gubitak na računu operatora tržišta plina izrađuje obračun naknade za neutralnost kojeg dostavlja voditelju bilančne skupine najkasnije do 16:00 sati trećeg radnog dana nakon objave konačnog izvještaja za prethodni mjesec.
- (3) Ako je operator tržišta plina nakon obračuna iz stavka 2. ovog članka na dobitku, oni voditelji bilančnih skupina čija su dnevna odstupanja bila suprotnog predznaka od predznaka ukupnog dnevnog odstupanja svih bilančnih skupina dobivaju novčani iznos koji operator tržišta plina utvrđuje prema formuli:

$$D_{bs} = \frac{\sum_{i=1}^n |q_{bs,i}|}{\sum_{i=1}^n |q_{BS,i}|} \cdot D_{OTP} \text{ [kn]}$$

u kojoj je:

- D_{bs} – iznos obračunate naknade za neutralnost koju pojedina bilančna skupina ima pravo dobiti [kn];
- $q_{bs,i}$ – dnevno odstupanje pojedine bilančne skupine koje je suprotnog predznaka od predznaka ukupnog dnevnog odstupanja svih bilančnih skupina [kWh];
- $q_{BS,i}$ – ukupno dnevno odstupanje onih bilančnih skupina čije je dnevno odstupanje suprotnog predznaka od predznaka ukupnog dnevnog odstupanja svih bilančnih skupina [kWh];
- D_{OTP} – dobitak na računu operatora tržišta plina na koji se primjenjuje obračun neutralnosti [kn];
- $i=1 \dots n$ – broj plinskih dana u obračunskom razdoblju.

- (4) Za iznos obračunate naknade za neutralnost koju pojedina bilančna skupina ima pravo dobiti voditelj bilančne skupine je dužan izdati račun operatoru tržišta plina za obračunati iznos najkasnije do 20. dana u mjesecu za prethodni mjesec.
- (5) Ako je operator tržišta plina nakon obračuna iz stavka 2. ovog članka na gubitku, oni voditelji bilančnih skupina čija su dnevna odstupanja bila istog predznaka kao predznak ukupnog dnevnog odstupanja svih bilančnih skupina dužni su platiti operatoru tržišta plina novčani iznos koji se utvrđuje prema formuli:

$$G_{bs} = \frac{\sum_{i=1}^n |q_{bs,i}|}{\sum_{i=1}^n |q_{BS,i}|} \cdot G_{OTP} \text{ [kn]}$$

u kojoj je:

- G_{bs} – iznos obračunate naknade za neutralnost koju je pojedina bilančna skupine obvezna platiti [kn];
- $q_{bs,i}$ – dnevno odstupanje pojedine bilančne skupine koje je istog predznaka kao i predznak ukupnog dnevnog odstupanja svih bilančnih skupina [kWh];
- $q_{BS,i}$ – ukupno dnevno odstupanje bilančnih skupina čije je dnevno odstupanje istog predznaka kao i predznak ukupnog dnevnog odstupanja svih bilančnih skupina [kWh];

G_{OTP} – gubitak na računu operatora tržišta plina na koji se primjenjuje obračun neutralnosti [kn];

$i=1\dots n$ – broj plinskih dana u obračunskom razdoblju.

- (6) Za iznos obračunate naknade za neutralnost koju je pojedina bilančna skupina dužna platiti, operator tržišta plina je dužan izdati račun voditelju bilančne skupine u roku iz stavka 2. ovog članka.
- (7) Operator tržišta plina dužan je obračun neutralnosti dostaviti Agenciji do 25. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

IX. OBRAČUN ODSUPANJA OD NOMINACIJE

Članak 20.

- (1) Operator tržišta plina na temelju konačnog izvještaja izrađuje obračun odstupanja od nominacije i dostavlja voditelju bilančne skupine najkasnije do 16:00 sati trećeg radnog dana nakon objave konačnog izvještaja za prethodni mjesec.
- (2) Odstupanje od nominacije (ΔN_{bs}) utvrđuje se u apsolutnom iznosu za svaku bilančnu skupinu, za svaki plinski dan, prema formuli:

$$\Delta N_{bs} = |N_{bs} - V_{bs}| \text{ [kWh]}$$

gdje je:

N_{bs} – nominirana količina plina na izlazima iz transportnog sustava za krajnjeg kupca priključenog na transportnom sustavu odnosno na ulazima u transportni sustav iz proizvodnje (mreže proizvodnih plinovoda) u plinskom danu, utvrđena za svaku bilančnu skupinu, na temelju podataka o utvrđenim količinama plina iz konačnog izvještaja, [kWh],

V_{bs} – količina plina preuzeta na izlazima iz transportnog sustava za krajnjeg kupca priključenog na transportnom sustavu odnosno predana na ulazima u transportni sustav iz proizvodnje (mreže proizvodnih plinovoda) u plinskom danu, utvrđena za svaku bilančnu skupinu, na temelju podataka o utvrđenim količinama plina iz konačnog izvještaja, [kWh].

- (3) Iznos koji se obračunava za odstupanje od nominacija za plinski dan jednak je umnošku 3% prosječne mjesečne primjenjive cijene i odstupanja od nominacije.
- (4) Ako je, za pojedinu bilančnu skupinu, utvrđeno odstupanje od nominacije (ΔN_{bs}) na kraju pojedinog plinskog dana operator tržišta plina je dužan izdati račun voditelju bilančne skupine za razliku tih iznosa u roku iz stavka 1. ovog članka.
- (5) Operator tržišta plina je dužan prikupljena sredstva iz stavka 4. ovog članka uplatiti predviđajućoj strani.
- (6) Operator tržišta plina dužan je zbirni obračun odstupanja od nominacije po bilančnim skupinama dostaviti Agenciji do 25. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

X. SPECIFIKACIJE OBRAČUNA

Članak 21.

- (1) Obračun naknade za dnevno odstupanje bilančne skupine, za voditelja bilančne skupine, za obračunsko razdoblje sadrži sljedeće podatke:
- ukupna količina pozitivnih dnevnih odstupanja bilančne skupine, izražena u kWh;
  - ukupan iznos naknade za pozitivna dnevna odstupanja bilančne skupine, izražen u kn;
  - ukupna količina negativnih dnevnih odstupanja bilančne skupine, izražena u kWh;
  - ukupan iznos naknade za negativna dnevna odstupanja bilančne skupine, izražen u kn;
  - ukupan iznos obračunate naknade za dnevno odstupanje bilančne skupine, izražen u kn;
  - količina plina predana u transportni sustav u svakom danu obračunskog razdoblja, izražena u kWh;
  - količina plina preuzeta iz transportnog sustava u svakom danu obračunskog razdoblja, izražena u kWh;
  - količina pozitivnog odstupanja bilančne skupine u svakom danu obračunskog razdoblja, izražena u kWh;
  - količina negativnog odstupanja bilančne skupine u svakom danu obračunskog razdoblja, izražena u kWh;
  - marginalna prodajna cijena u svakom danu obračunskog razdoblja, izražena u kn/kWh;
  - marginalna kupovna cijena u svakom danu obračunskog razdoblja, izražena u kn/kWh;
  - iznos naknade za dnevno odstupanje u svakom danu obračunskog razdoblja, izražen u kn.
- (2) Obračun trgovanja na trgovinskoj platformi za voditelja bilančne skupine koji je zaključio trgovanje/a proizvodima na trgovinskoj platformi s operatorom transportnog sustava, za obračunsko razdoblje sadrži sljedeće podatke:
- ukupna količina proizvoda korištenih kao negativna energija uravnoteženja, izražena u kWh;
  - ukupan novčani iznos proizvoda korištenih kao negativna energija uravnoteženja, izražen u kn;
  - ukupna količina proizvoda korištenih kao pozitivna energija uravnoteženja, izražena u kWh,
  - ukupan novčani iznos proizvoda korištenih kao pozitivna energija uravnoteženja, izražen u kn;
  - ukupan iznos obračunatog trgovanja bilančne skupine na trgovinskoj platformi, izražen u kn;
  - jedinstvena oznaka svakog zaključenog trgovanja;
  - vrsta proizvoda svakog zaključenog trgovanja;
  - količina proizvoda svakog zaključenog trgovanja, izražena u kWh;
  - jedinična cijena proizvoda svakog zaključenog trgovanja, izražena u kn/kWh;
  - novčani iznos proizvoda svakog zaključenog trgovanja, izražen u kn.
- (3) Obračun aktivirane energije uravnoteženja, za pružatelja usluge uravnoteženja, za obračunsko razdoblje sadrži sljedeće podatke:
- ukupna količina aktivirane energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja, izražena u kWh;
  - novčani iznos ukupno aktivirane energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja, izražena u kn;

- dnevna količina aktivirane energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja, izražena u kWh;
  - jedinična cijena energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja, izražena u kn/kWh.
- (4) Obračun naknade za neutralnost za bilančnu skupinu, za voditelja bilančne skupine, za obračunsko razdoblje sadrži sljedeće podatke:
- ukupno dnevno odstupanje svih bilančnih skupina, izraženo u kWh;
  - dnevno odstupanje bilančne skupine, izraženo u kWh;
  - apsolutno dnevno odstupanje bilančne skupine u suprotnom predznaku od predznaka ukupnog dnevnog odstupanja svih bilančnih skupina, izraženo u kWh;
  - apsolutno dnevno odstupanje bilančne skupine istog predznaka kao predznak ukupnog dnevnog odstupanja svih bilančnih skupina, izraženo u kWh;
  - zbroj apsolutnih dnevnih odstupanja svih bilančnih skupina u istom predznaku kao ukupna dnevna odstupanja svih bilančnih skupina, izražen u kWh;
  - zbroj apsolutnih dnevnih odstupanja svih bilančnih skupina u suprotnom predznaku od ukupnih dnevnih odstupanja svih bilančnih skupina, izražen u kWh;
  - udio bilančne skupine u naknadi za neutralnost u slučaju gubitka, izražen u %;
  - udio bilančne skupine u naknadi za neutralnost u slučaju dobitka, izražen u %;
  - ukupni iznos obračuna naknade za dnevna odstupanja svih bilančnih skupina, izraženo u kn;
  - ukupni iznos obračuna zaključenih trgovanja na trgovinskoj platformi, izraženo u kn;
  - ukupni iznos obračuna aktivirane energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja, izraženo u kn;
  - stanje na računu (gubitak/dobitak) operatora tržišta plina, izraženo u kn;
  - ukupan iznos obračunate naknade za neutralnost, izražen u kn.
- (5) Obračun odstupanja od nominacije, za voditelja bilančne skupine, za obračunsko razdoblje sadrži sljedeće podatke:
- nominiranu količinu plina na izlazima iz transportnog sustava odnosno ulazima u transportni sustav za koji se obračunava odstupanje od nominacija, izraženu u kWh;
  - količinu plina preuzetu na izlazima iz transportnog sustava odnosno količinu plina predanu na ulazima u transportni sustav za koji se obračunava odstupanje od nominacija, izraženu u kWh;
  - odstupanje od nominacije, izraženo u kWh;
  - količina koja se obračunava za odstupanje od nominacije, izražena u kWh;
  - prosječna mjesečna primjenjiva cijena, izražena u kn/kWh;
  - iznos odstupanja od nominacije, izražen u kn.
- (6) Operator tržišta plina će na službenoj internetskoj stranici do 25. dana u mjesecu za prethodni mjesec objaviti agregirane podatke svih obračuna iz poglavlja VI., VII. i VIII. ovih Pravila.

(7) Izdavanje računa i rok dospijeca međusobnih obveza između operatora tržišta plina i voditelja bilančne skupine temeljem obračuna iz ovog članka regulirani su Prilogom I. ovih Pravila.

(8) Izdavanje računa i rok dospijeća obveze pružatelja negativne energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja na ime aktivirane negativne energije uravnoteženja temeljem obračuna iz ovog članka regulirani su Prilogom II. ovih Pravila.

(9) Izdavanje računa i rok dospijeća obveze operatora tržišta plina na ime aktivirane pozitivne energije uravnoteženja temeljem obračuna iz ovog članka regulirani su Prilogom III. ovih Pravila.

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Ugovorni odnosi s voditeljem bilančne skupine

Članak 22.

Ugovori o reguliranju međusobnih odnosa s voditeljem bilančne skupine, sklopljeni po odredbama Pravila o organizaciji tržišta plina (HROTE, 3/2017), ostaju na snazi.

Članak 23.

Svi Sporazumi o pristupu programskom paketu za podršku procesima operatora tržišta plina, sklopljeni prema Pravilima o organizaciji tržišta plina (HROTE, 3/2017) s voditeljima bilančnih skupina, ostaju na snazi.

Članak 24.

Izmjene i dopune ovih Pravila provode se na prijedlog operatora tržišta plina ili na zahtjev Agencije prema proceduri jednako kao i za donošenje Pravila.

Članak 25.

Danom stupanja na snagu ovih Pravila prestaju važiti Pravila o organizaciji tržišta plina (HROTE, 3/2017), osim članka 14., članka 20 i članka 21. stavak 5, koji prestaju važiti 1. srpnja 2018.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE Izmjena i dopuna Pravila o organizaciji tržišta plina (Narodne novine, broj 154/22):

Članak 9.

(1) Voditelji bilančnih skupina, pružatelji negativne energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja i pružatelji pozitivne energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja su obvezni u roku od 7 dana od stupanja na snagu ovih Izmjena i dopuna Pravila sklopiti s operatorom tržišta plina novi ugovor iz članka 7. stavka 1., 2. i 3. Pravila, usklađen s ovim Izmjenama i dopunama Pravila.

(2) Voditelji bilančnih skupina su obvezni u roku od 15 dana od stupanja na snagu ovih Izmjena i dopuna Pravila dostaviti operatoru tržišta plina dodatno sredstvo osiguranja plaćanja, u skladu sa Prilogom I. Pravila, u odgovarajućem iznosu tako da ukupan iznos sredstva osiguranja plaćanja kojeg su predali operatoru tržišta plina temeljem ugovora iz članka 7.

stavka 1. Pravila odgovara dvostrukom iznosu prosječne mjesečne obveze voditelja bilančne skupine temeljem ugovora iz članka 7. stavka 1. Pravila u posljednjih 12 mjeseci (ili kraće, u slučaju da je od sklapanja ugovora proteklo manje od 12 mjeseci), pri čemu se u izračunu prosječne mjesečne obveze ne uzimaju u obzir najveća mjesečna obveza i najmanja mjesečna obveza proizašla iz obračuna bilančne skupine u proteklih 12 mjeseci (ili kraće, u slučaju da je od sklapanja ugovora proteklo manje od 12 mjeseci), zaokruženo na prvi viši broj koji je višekratnik broja 10.000, ali ne manje od minimalnog iznosa propisanog Prilogom I. Pravila.

(3) Za potrebe utvrđivanja visine sredstva osiguranja plaćanja iz stavka 2. ovog članka te iz članka 7. stavaka 1. i 4. Priloga I. Pravila operator tržišta plina neće uzeti u obzir mjesečnu novčanu obvezu proizašlu iz obračuna bilančne skupine za mjesec listopad 2022. godine, već će umjesto toga uzeti u obzir mjesečnu obvezu proizašlu iz obračuna bilančne skupine za mjesec koji prethodi prvom mjesecu temeljem kojeg se računa prosječna mjesečna obveza voditelja bilančne skupine sukladno stavku 2. ovog članka te stavcima 1. i 4. članka 7. Priloga I. Pravila.

(4) Odredba stavka 2. ovog članka se ne primjenjuje na voditelje bilančnih skupina koji su prije stupanja na snagu ovih Izmjena i dopuna Pravila dostavili operatoru tržišta plina sredstvo osiguranja plaćanja u iznosu koji je jednak ili veći od iznosa navedenog u stavku 2. ovog članka.

(5) Ove Izmjene i dopune Pravila o organizaciji tržišta plina objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupaju na snagu 1. siječnja 2023. godine.

KLASA:

URBROJ:

U Zagrebu,

DIREKTOR
Boris Abramović

PRILOG I.

OPĆI UVJETI UGOVORA O REGULIRANJU MEĐUSOBNIH ODNOSA S VODITELJEM BILANČNE SKUPINE (u daljnjem tekstu: OU VBS)

Članak 1.

(1) Ovim OU VBS uređuju se međusobna prava i obveze operatora tržišta plina i voditelja bilančne skupine koja nisu uređena ugovorom o reguliranju međusobnih odnosa s voditeljem bilančne skupine.

(2) Ovi OU VBS sastavni su dio ugovora o reguliranju međusobnih odnosa s voditeljem bilančne skupine sklopljenog između operatora tržišta plina i voditelja bilančne skupine (u daljnjem tekstu: **Ugovor**).

(3) Ako nešto drugo nije određeno Ugovorom ili ovim OU VBS, na međusobna prava i obveze operatora tržišta plina i voditelja bilančne skupine primjenjuju se odredbe Pravila o organizaciji tržišta plina (u daljnjem tekstu: **Pravila**) i drugih propisa kojima se uređuje energija, regulacija energetske djelatnosti i tržište plina, te propisa koji regulira obvezne odnose.

Članak 2.

Ako nešto drugo nije određeno ovim OU VBS, pojmovi i izrazi koji se koriste u ovim OU VBS imaju značenja utvrđena Pravilima, te propisima kojima se uređuje energija, regulacija energetske djelatnosti i tržište plina.

Članak 3.

(1) Voditelj bilančne skupine je dužan operatoru tržišta plina plaćati godišnju i mjesečnu naknadu za obavljanje poslova organiziranja tržišta plina kao javne usluge, određenu odlukom nadležnog tijela.

(2) Operator tržišta plina ispostavit će račun za godišnju naknadu u tekućoj godini.

(3) Operator tržišta plina ispostavit će račun za mjesečnu naknadu do 20. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(4) Voditelj bilančne skupine dužan je račune iz stavka 2. i stavka 3. ovog članka platiti u roku od 15 dana od dana ispostavljanja računa.

(5) U slučaju zakašnjenja s plaćanjem računa, obračunat će se zakonska zatezna kamata.

Članak 4.

(1) Operator tržišta plina izdaje račun za obveze voditelja bilančne skupine temeljem obračuna iz članka 21. Pravila istovremeno s izradom obračuna.

(2) Voditelj bilančne skupine je obavezan podmiriti obvezu po računu operatora tržišta plina izdanom temeljem obračuna iz članka 21. Pravila u roku od 10 dana od dana izdavanja računa.

(3) Voditelj bilančne skupine obavezan je na temelju obračuna iz članka 21. Pravila i obavijesti operatora tržišta plina ispostaviti račun operatoru tržišta plina radnim danom najkasnije do 20. dana u mjesecu.

(4) Operator tržišta plina je obavezan podmiriti obvezu po računu izdanom sukladno stavku 3. ovog članka u roku od 20 dana od dana izdavanja računa.

(5) U slučaju zakašnjenja s plaćanjem računa, obračunat će se zakonska zatezna kamata.

Članak 5.

(1) Voditelj bilančne skupine je obavezan u roku od 10 dana od dana sklapanja Ugovora dostaviti operatoru tržišta plina sredstvo osiguranja plaćanja, u iznosu koji se utvrđuje sukladno članku 7. ovih OU VBS, a koje može biti dostavljeno:

- a) u obliku bezuvjetne, neopozive, bez prava na prigovor i na prvi poziv naplative bankarske garancije, izdane od banke prihvatljive za operatora tržišta plina, sa sadržajem koji je prihvatljiv operatoru tržišta plina, i/ili
- b) polaganjem novčanog pologa na depozitni račun operatora tržišta plina.

(2) Prihvatljiva banka iz stavka 1. ovog članka smatra se banka sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja ispunjava sljedeće kapitalne zahtjeve: stopu redovnog osnovnog kapitala od minimalno 4,5%, stopu osnovnog kapitala od minimalno 6% i stopu ukupnog (regulatornog) kapitala od minimalno 8%. Ukoliko banka ima sjedište izvan Republike Hrvatske, banka voditelja bilančne skupine šalje putem SWIFT poruke bankarsku garanciju banci operatora tržišta plina koja u tom slučaju provjerava bonitet banke voditelja bilančne skupine.

(3) Sve troškove vezane uz izdavanje, održavanje na snazi i obnovu sredstva osiguranja plaćanja te troškove vezane uz korištenje (aktivaciju) sredstva osiguranja plaćanja snosi voditelj bilančne skupine.

(4) Bankarska garancija mora biti izdana u pisanom obliku na hrvatskom ili engleskom jeziku i latiničnom pismu. Ako voditelj bilančne skupine dostavi bankarsku garanciju na stranom jeziku osim engleskog jezika, voditelj bilančne skupine je uz izvornik bankarske garancije obavezan dostaviti ovjereni prijevod na hrvatski jezik.

(5) Smatra se da je voditelj bilančne skupine dostavio sredstvo osiguranja plaćanja kad operator tržišta plina na adresi sjedišta zaprimi izvornik bankarske garancije, odnosno kad su novčana sredstva proknjižena na depozitnom računu te je operatoru tržišta plina omogućeno raspolaganje tim sredstvima.

(6) Bankarska garancija mora imati rok važenja najmanje 12 mjeseci.

(7) Voditelj bilančne skupine je obavezan najkasnije 7 radnih dana prije isteka roka važenja bankarske garancije obnoviti i dostaviti novu bankarsku garanciju ili novčani polog u iznosu sukladno članku 7. ovih OU VBS, pri čemu u tom slučaju svaka nova bankarska garancija mora biti izdana sa rokom važenja u trajanju od minimalno 12 mjeseci.

(8) Postupak iz stavka 7. ovoga članka ponavlja se tijekom cijelog razdoblja trajanja Ugovora, tako da za cijelo vrijeme trajanja Ugovora operator tržišta plina raspolaže valjanim sredstvom osiguranja plaćanja sukladno ovim OU VBS.

(9) U slučaju da nova bankarska garancija nije izdana i dostavljena operatoru tržišta plina u roku iz stavka 7. ovoga članka, a voditelj bilančne skupine u istom roku nije dostavio ni drugo sredstvo osiguranja plaćanja sukladno ovom članku, operator tržišta plina će imati pravo

naplatiti bankarsku garanciju i položiti primljena sredstva kao gotovinski polog na račun posebne namjene operatora tržišta plina, te će ista predstavljati sredstvo osiguranja plaćanja sve dok voditelj bilančne skupine ne dostavi operatoru tržišta plina novu bankarsku garanciju sukladno ovom članku.

(10) Operator tržišta plina nije obavezan plaćati bilo kakve kamate voditelju bilančne skupine na iznos pologa koji se daje kao sredstvo osiguranja plaćanja sukladno ovim OU VBS, uključujući ni pologa iz stavka 9. ovoga članka.

Članak 6.

(1) Operator tržišta plina je ovlašten koristiti sredstvo osiguranja plaćanja iz ovih OU VBS radi podmirenja bilo koje tražbine nastale na temelju Ugovora ili u vezi s Ugovorom, uključujući tražbine koje nastanu kao posljedica njegova raskida.

(2) U slučaju da operator tržišta plina koristi sredstvo osiguranja plaćanja za namirenje obveza voditelja bilančne skupine, neovisno o tome je li sredstvo osiguranja plaćanja korišteno u cijelom iznosu ili u dijelu, voditelj bilančne skupine je dužan dostaviti operatoru tržišta plina novo sredstvo osiguranja plaćanja, u skladu sa člankom 5. ovih OU VBS, te u iznosu koji odgovara iznosu koji je naplaćen temeljem korištenog sredstva osiguranja plaćanja, u roku 7 dana od dana kada je operator tržišta plina koristio sredstvo osiguranja plaćanja.

(3) Bez utjecaja na bilo koja druga prava koja operator tržišta plina ima temeljem Ugovora i Pravila, ako voditelj bilančne skupine ne dostavi sredstvo osiguranja plaćanja ili dodatno sredstvo osiguranja plaćanja ili ne obnovi sredstvo osiguranja plaćanja, na način i unutar rokova propisanih ovim OU VBS, operator tržišta plina ima pravo:

- a) odmah onemogućiti voditelju bilančne skupine pristup trgovinskoj platformi i trgovanje s operatorom transportnog sustava te s drugim voditeljima bilančnih skupina na trgovinskoj platformi, i/ili
- b) raskinuti Ugovor, sukladno članku 9. ovih OU VBS, uz ostavljanje naknadnog roka za ispunjenje od pet dana.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovog članka operator tržišta plina će o ne izvršavanju obveza voditelja bilančne skupine obavijestiti operatora transportnog sustava, nadležno ministarstvo i Agenciju radi eventualnog poduzimanja radnji iz nadležnosti Agencije.

Članak 7.

(1) Iznos sredstva osiguranja plaćanja iz članka 5. ovih OU VBS kojeg je voditelj bilančne skupine obavezan dostaviti operatoru tržišta plina utvrđuje se u visini dvostrukog iznosa prosječne mjesečne obveze voditelja bilančne skupine temeljem Ugovora u posljednjih 12 mjeseci, pri čemu se u izračunu prosječne mjesečne obveze ne uzimaju u obzir najveća mjesečna obveza i najmanja mjesečna obveza proizašla iz obračuna bilančne skupine u proteklih 12 mjeseci, zaokruženog na prvi viši broj koji je višekratnik broja 10.000.

(2) Minimalni iznos sredstva osiguranja plaćanja iznosi 130.000,00 eura.

(3) Iznimno od navedenog u stavku 1. ovog članka, iznos prvog sredstva osiguranja plaćanja kojeg je voditelj bilančne skupine obavezan dostaviti operatoru tržišta plina temeljem Ugovora utvrđuje se u visini 130.000,00 eura, pri čemu je nakon proteka 3 mjeseca od sklapanja Ugovora voditelj bilančne skupine obavezan po pozivu operatora tržišta plina dostaviti dodatno sredstvo osiguranja plaćanja sukladno stavku 4. ovog članka.

(4) U slučaju da predano sredstvo osiguranja plaćanja ne pokriva dvostruki iznos prosječne mjesečne obveze voditelja bilančne skupine temeljem Ugovora u posljednjih 12 mjeseci (ili kraće, u slučaju iz stavka 3. ovog članka), pri čemu se u izračunu prosječne mjesečne obveze ne uzimaju u obzir najveća mjesečna obveza i najmanja mjesečna obveza proizašla iz obračuna bilančne skupine u proteklih 12 mjeseci (ili kraće, u slučaju iz stavka 3. ovog članka), voditelj bilančne skupine je obavezan dostaviti dodatno sredstvo osiguranja plaćanja u roku od 7 dana od dana zaprimanja pisanog zahtjeva operatora tržišta plina, u skladu sa člankom 5. ovih OU VBS, te u visini razlike između dostavljenog sredstva osiguranja plaćanja i utvrđenog dvostrukog iznosa prosječne mjesečne obveze voditelja bilančne skupine, zaokruženo na prvi viši broj koji je višekratnik broja 10.000.

(5) U slučaju ako operator tržišta plina praćenjem dnevnih izvještaja operatora transportnog sustava bilo kojeg dana tijekom tekućeg obračunskog razdoblja utvrdi da nepodmirene obveze voditelja bilančne skupine za prethodna obračunska razdoblja zajedno s dnevnim obvezama voditelja bilančne skupine prema operatoru tržišta plina u tekućem obračunskom razdoblju, koje se mogu utvrditi temeljem dnevnih izvještaja operatora transportnog sustava, iznose između 75 % i 100 % visine dostavljenog sredstva osiguranja plaćanja, voditelj bilančne skupine je obavezan na zahtjev operatora tržišta plina dostaviti mu dodatno sredstvo osiguranja plaćanja, u skladu sa člankom 5. ovih OU VBS, u visini 25 % ranije dostavljenog sredstva osiguranja plaćanja, zaokruženo na prvi viši broj koji je višekratnik broja 10.000.

(6) U slučaju ako operator tržišta plina praćenjem dnevnih izvještaja operatora transportnog sustava bilo kojeg dana tijekom tekućeg obračunskog razdoblja utvrdi da nepodmirene obveze voditelja bilančne skupine za prethodna obračunska razdoblja zajedno s dnevnim obvezama voditelja bilančne skupine prema operatoru tržišta plina u tekućem obračunskom razdoblju, koje se mogu utvrditi temeljem dnevnih izvještaja operatora transportnog sustava, iznose više od 100 % dostavljenog sredstva osiguranja plaćanja, voditelj bilančne skupine je obavezan dostaviti na zahtjev operatora tržišta plina dodatno sredstvo osiguranja plaćanja, u skladu sa člankom 5. ovih OU VBS, te u visini razlike između: zbroja ukupno utvrđenih dnevnih obveza tekućeg obračunskog razdoblja i nepodmirenih obveza za prethodna obračunska razdoblja, uvećanog za 50 % i ranije dostavljenog sredstva osiguranja plaćanja, zaokruženo na prvi viši broj koji je višekratnik broja 10.000.

(7) Voditelj bilančne skupine je obavezan dostaviti operatoru tržišta plina dodatno sredstvo osiguranja plaćanja sukladno stavcima 5. i 6. ovog članka idući radni dan nakon zaprimanja zahtjeva operatora tržišta plina.

(8) Ako voditelj bilančne skupine dostavi operatoru tržišta plina sredstvo osiguranja plaćanja u iznosu većem od onog propisanog ovim člankom, operator tržišta plina mu može na njegov zahtjev vratiti razliku:

- a) uplatom razlike na poslovni račun voditelja bilančne skupine, ako je sredstvo osiguranja plaćanja dostavljeno u obliku novčanog depozita, ili
- b) vraćanjem dostavljene bankarske garancije, pod uvjetom da je voditelj bilančne skupine prethodno dostavio novu bankarsku garanciju ili položio novčana sredstva na depozitni račun, u iznosu sukladno odgovarajućim odredbama ovog članka,

pod uvjetom da voditelj bilančne skupine nema nepodmirenih dugovanja prema operatoru tržišta plina.

Članak 8.

- (1) Ugovor se sklapa na neodređeno vrijeme.

(2) Voditelj bilančne skupine je ovlašten otkazati Ugovor, bez navođenja razloga za to, uz otkazni rok od 15 dana.

(3) Operator tržišta plina je ovlašten raskinuti Ugovor u slučaju prestanka važenja dozvole za obavljanje energetskih djelatnosti koja je izdana voditelju bilančne skupine, sa trenutnim učinkom, bez ostavljanja naknadnog roka za ispunjenje.

Članak 9.

(1) Svaka ugovorna strana može raskinuti Ugovor u slučaju da druga ugovorna strana kasni, ne ispuni ili neuredno ispuni svoju obvezu, pisanom obavijesti o raskidu upućenoj drugoj ugovornoj strani, uz naknadni rok za ispunjenje koji iznosi 5 dana od dana primitka obavijesti o raskidu Ugovora, osim ukoliko ovim OU VBS nije za pojedini slučaj određeno drugačije.

(2) Sve obavijesti temeljem Ugovora dostavljaju se putem elektroničke pošte, osobnom dostavom, putem pošte ili kurirske službe, na adrese naznačene u Ugovoru.

(3) Smatrat će se da je dostava obavijesti uredno izvršena:

- a) ako se dostava obavlja putem elektroničke pošte: na dan kad je na e-mail adresu pošiljatelja stigla potvrda o uspješnoj isporuci elektroničke pošte. Ako takva potvrda primitka stigne nakon 16:00 sati bilo kojeg dana, obavijest će se smatrati primljenom u 8:00 sati idućeg radnog dana nakon dana primitka potvrde;
- b) ako se dostava obavlja na ruke (osobna dostava): na datum naznačen na obavijesti ili drugom priopćenju uz potpis adresata iz Ugovora, kojim on potvrđuje primitak (uručenje) pošiljke;
- c) ako se dostava obavlja poštom ili kurirskom službom: protekom dva radna dana od dana predaje pismena pošti ili kurirskoj službi.

(4) Ugovor je raskinut i prestaje proizvoditi pravne učinke 15 dana nakon isteka naknadnog roka za ispunjenje.

Članak 10.

(1) U slučaju raskida ili otkaza Ugovora, ugovorne strane se obvezuju podmiriti sva međusobna dugovanja nastala temeljem Ugovora od dana sklapanja do dana prestanka Ugovora.

(2) Prestankom Ugovora se voditelj bilančne skupine briše iz registra voditelja bilančnih skupina.

Članak 11.

Operator tržišta plina ima pravo izmijeniti i dopuniti ove OU VBS kao sastavni dio Pravila, u skladu s postupkom propisanim zakonom kojim se uređuje tržište plina.

PRILOG II.

OPĆI UVJETI UGOVORA ZA OBRAČUN NEGATIVNE ENERGIJE URAVNOTEŽENJA (u daljnjem tekstu: OU NEU)

Članak 1.

(1) Ovim OU NEU uređuju se međusobna prava i obveze operatora tržišta plina i pružatelja negativne energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja (u daljnjem tekstu: **pružatelj**) koja nisu uređena ugovorom za obračun negativne energije uravnoteženja.

(2) Ovi OU NEU sastavni su dio ugovora za obračun negativne energije uravnoteženja sklopljenog između operatora tržišta plina i pružatelja (u daljnjem tekstu: **Ugovor**).

(3) Ako nešto drugo nije određeno Ugovorom ili ovim OU NEU, na međusobna prava i obveze operatora tržišta plina i pružatelja primjenjuju se odredbe Pravila o organizaciji tržišta plina (u daljnjem tekstu: **Pravila**) i drugih propisa kojima se uređuje energija, regulacija energetske djelatnosti i tržište plina, te propisa koji regulira obvezne odnose.

Članak 2.

Ako nešto drugo nije određeno ovim OU NEU, pojmovi i izrazi koji se koriste u ovim OU NEU imaju značenja utvrđena Pravilima, te propisima kojima se uređuje energija, regulacija energetske djelatnosti i tržište plina.

Članak 3.

(3) Za utvrđeni iznos aktivirane negativne energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja, operator tržišta plina će ispostaviti račun pružatelju.

(4) Pružatelj je dužan platiti operatoru tržišta plina račun u roku od 10 dana od dana izdavanja računa.

(5) U slučaju zakašnjenja s plaćanjem računa, obračunat će se zakonska zatezna kamata.

Članak 4.

(1) Pružatelj je obvezan u roku od 10 dana od dana sklapanja Ugovora dostaviti operatoru tržišta plina sredstvo osiguranja plaćanja, u iznosu koji se utvrđuje sukladno članku 6. ovih OU NEU, a koje može biti dostavljeno:

- a) u obliku bezuvjetne, neopozive, bez prava na prigovor i na prvi poziv naplative bankarske garancije, izdane od banke prihvatljive za operatora tržišta plina, sa sadržajem koji je prihvatljiv operatoru tržišta plina, i/ili
- b) polaganjem novčanog pologa na depozitni račun operatora tržišta plina.

(2) Prihvatljiva banka iz stavka 1. ovog članka smatra se banka sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja ispunjava sljedeće kapitalne zahtjeve: stopu redovnog osnovnog kapitala od minimalno 4,5%, stopu osnovnog kapitala od minimalno 6% i stopu ukupnog (regulatornog) kapitala od minimalno 8%. Ukoliko banka ima sjedište izvan Republike Hrvatske, banka pružatelja šalje putem SWIFT poruke bankarsku garanciju banci operatora tržišta plina koja u tom slučaju provjerava bonitet banke pružatelja.

(3) Sve troškove vezane uz izdavanje, održavanje na snazi i obnovu sredstva osiguranja plaćanja te troškove vezane uz korištenje (aktivaciju) sredstva osiguranja plaćanja snosi pružatelj.

(4) Bankarska garancija mora biti izdana u pisanom obliku na hrvatskom ili engleskom jeziku i latiničnom pismu. Ako pružatelj dostavi bankarsku garanciju na stranom jeziku osim engleskog jezika, pružatelj je uz izvornik bankarske garancije obvezan dostaviti ovjereni prijevod na hrvatski jezik.

(5) Smatra se da je pružatelj dostavio sredstvo osiguranja plaćanja kad operator tržišta plina na adresi sjedišta zaprimi izvornik bankarske garancije, odnosno kad su novčana sredstva proknjižena na depozitnom računu te je operatoru tržišta plina omogućeno raspolaganje tim sredstvima.

(6) Bankarska garancija mora imati rok važenja minimalno 2 mjeseca duže od datuma isteka ugovornog razdoblja na kojeg je sklopljen ugovor o prodaji plina (negativna energija uravnoteženja) između operatora transportnog sustava i pružatelja.

(7) Operator tržišta plina nije obvezan plaćati bilo kakve kamate pružatelju na iznos pologa koji se daje kao sredstvo osiguranja plaćanja sukladno ovim OU NEU.

Članak 5.

(1) Operator tržišta plina je ovlašten koristiti sredstvo osiguranja plaćanja iz ovih OU NEU radi podmirenja bilo koje tražbine nastale na temelju Ugovora ili u vezi s Ugovorom, uključujući tražbine koje nastanu kao posljedica njegova raskida.

(2) U slučaju da operator tržišta plina koristi sredstvo osiguranja plaćanja za namirenje obveza pružatelja, neovisno o tome je li sredstvo osiguranja plaćanja korišteno u cijelom iznosu ili u dijelu, pružatelj je dužan dostaviti operatoru tržišta plina novo sredstvo osiguranja plaćanja, u skladu sa člankom 4. ovih OU NEU, te u iznosu koji odgovara iznosu koji je naplaćen temeljem korištenog sredstva osiguranja plaćanja, u roku 7 dana od dana kada je operator tržišta plina koristio sredstvo osiguranja plaćanja.

(3) Bez utjecaja na bilo koja druga prava koja operator tržišta plina ima temeljem Ugovora i Pravila, ako pružatelj ne dostavi sredstvo osiguranja plaćanja ili dodatno sredstvo osiguranja plaćanja ili ne obnovi sredstvo osiguranja plaćanja, na način i unutar rokova propisanih ovim OU NEU, operator tržišta plina ima pravo:

- a) odmah onemogućiti pružatelju pristup trgovinskoj platformi i trgovanje s operatorom transportnog sustava te s voditeljima bilančnih skupina na trgovinskoj platformi, i/ili
- b) raskinuti Ugovor sukladno članku 8. ovih OU NEU, uz ostavljanje naknadnog roka za ispunjenje od pet dana.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovog članka operator tržišta plina će obavijestiti operatora transportnog sustava o ne izvršavanju obveza pružatelja radi raskida ugovora o prodaji plina (negativna energija uravnoteženja), nadležno ministarstvo i Agenciju radi eventualnog poduzimanja radnji iz nadležnosti Agencije.

Članak 6.

(1) Iznos sredstva osiguranja plaćanja iz članka 4. ovih OU NEU kojeg je pružatelj obvezan dostaviti operatoru tržišta plina utvrđuje se u visini dvostrukog iznosa prosječne mjesečne obveze pružatelja temeljem Ugovora u posljednjih 12 mjeseci, zaokruženog na prvi viši broj koji je višekratnik broja 10.000.

(2) Minimalni iznos sredstva osiguranja plaćanja iznosi 260.000,00 eura.

(3) Iznimno od navedenog u stavku 1. ovog članka, iznos prvog sredstva osiguranja plaćanja kojeg je pružatelj obvezan dostaviti operatoru tržišta plina temeljem Ugovora utvrđuje se u visini 260.000,00 eura, pri čemu je nakon proteka 3 mjeseca od sklapanja Ugovora pružatelj obvezan po pozivu operatora tržišta plina dostaviti dodatno sredstvo osiguranja plaćanja sukladno stavku 4. ovog članka.

(4) U slučaju da predano sredstvo osiguranja plaćanja ne pokriva dvostruki iznos prosječne mjesečne obveze pružatelja temeljem Ugovora u posljednjih 12 mjeseci (ili kraće, u slučaju iz stavka 3. ovog članka), pružatelj je obvezan dostaviti dodatno sredstvo osiguranja plaćanja u roku od 7 dana od dana zaprimanja pisanog zahtjeva operatora tržišta plina, u skladu sa člankom 4. ovih OU NEU, te u visini razlike između dostavljenog sredstva osiguranja plaćanja i utvrđenog dvostrukog iznosa prosječne mjesečne obveze pružatelja, zaokruženo na prvi viši broj koji je višekratnik broja 10.000.

(5) U slučaju ako operator tržišta plina praćenjem dnevnih izvještaja operatora transportnog sustava bilo kojeg dana tijekom tekućeg obračunskog razdoblja utvrdi da nepodmirene obveze pružatelja za prethodna obračunska razdoblja zajedno s dnevnim obvezama pružatelja prema operatoru tržišta plina u tekućem obračunskom razdoblju, koje se mogu utvrditi temeljem dnevnih izvještaja operatora transportnog sustava, iznose između 75 % i 100 % visine dostavljenog sredstva osiguranja plaćanja, pružatelj je obvezan na zahtjev operatora tržišta plina dostaviti mu dodatno sredstvo osiguranja plaćanja, u skladu sa člankom 4. ovih OU NEU, u visini 25 % ranije dostavljenog sredstva osiguranja plaćanja, zaokruženo na prvi viši broj koji je višekratnik broja 10.000.

(6) U slučaju ako operator tržišta plina praćenjem dnevnih izvještaja operatora transportnog sustava bilo kojeg dana tijekom tekućeg obračunskog razdoblja utvrdi da nepodmirene obveze pružatelja za prethodna obračunska razdoblja zajedno s dnevnim obvezama pružatelja prema operatoru tržišta plina u tekućem obračunskom razdoblju, koje se mogu utvrditi temeljem dnevnih izvještaja operatora transportnog sustava, iznose više od 100 % dostavljenog sredstva osiguranja plaćanja, pružatelj je obvezan dostaviti na zahtjev operatora tržišta plina dodatno sredstvo osiguranja plaćanja, u skladu sa člankom 4. ovih OU NEU, te u visini razlike između: zbroja ukupno utvrđenih dnevnih obveza tekućeg obračunskog razdoblja i nepodmirenih obveza za prethodna obračunska razdoblja, uvećanog za 50 % i ranije dostavljenog sredstva osiguranja plaćanja, zaokruženo na prvi viši broj koji je višekratnik broja 10.000.

(7) Pružatelj je obvezan dostaviti operatoru tržišta plina dodatno sredstvo osiguranja plaćanja sukladno stavcima 5. i 6. ovog članka idući radni dan nakon zaprimanja zahtjeva operatora tržišta plina.

(8) Ako pružatelj dostavi operatoru tržišta plina sredstvo osiguranja plaćanja u iznosu većem od onog propisanog ovim člankom, operator tržišta plina mu može na njegov zahtjev vratiti razliku:

- a) uplatom razlike na poslovni račun pružatelja, ako je sredstvo osiguranja plaćanja dostavljeno u obliku novčanog depozita, ili
- b) vraćanjem dostavljene bankarske garancije, pod uvjetom da je pružatelj prethodno dostavio novu bankarsku garanciju ili položio novčana sredstva na depozitni račun, u iznosu sukladno odgovarajućim odredbama ovog članka,

pod uvjetom da pružatelj nema nepodmirenih dugovanja prema operatoru tržišta plina.

Članak 7.

(1) Ugovor sklapa se na određeno vrijeme naznačeno u Ugovoru.

(2) U slučaju raskida ugovora o prodaji plina (negativna energija uravnoteženja) između operatora transportnog sustava i pružatelja, automatski se raskida i Ugovor, pri čemu nastupaju sljedeće posljedice: operator tržišta plina će izdati račun za preostale obveze pružatelja koje nastanu za razdoblje do raskida Ugovora, pružatelj će biti dužan podmiriti navedene obveze, a nakon što pružatelj podmiri predmetne obveze, operator tržišta plina će vratiti pružatelju primljeno sredstvo osiguranja plaćanja, u mjeri u kojoj nije korišteno za namirenje obveza iz Ugovora.

(3) Operator tržišta plina je ovlašten raskinuti Ugovor u slučaju prestanka važenja dozvole za obavljanje energetskih djelatnosti koja je izdana pružatelju, sa trenutnim učinkom, bez ostavljanja naknadnog roka za ispunjenje, pri čemu nastupaju posljedice iz stavka 2. ovog članka.

Članak 8.

(1) Svaka ugovorna strana može raskinuti Ugovor u slučaju da druga ugovorna strana kasni, ne ispuni ili neuredno ispuni svoju obvezu, pisanom obavijesti o raskidu upućenoj drugoj ugovornoj strani, uz naknadni rok za ispunjenje od 5 dana od dana primitka obavijesti o raskidu Ugovora, osim ukoliko ovim OU NEU nije za pojedini slučaj određeno drugačije.

(2) Sve obavijesti temeljem Ugovora dostavljaju se putem elektroničke pošte, osobnom dostavom, putem pošte ili kurirske službe, na adrese naznačene u Ugovoru.

(3) Smatrat će se da je dostava obavijesti uredno izvršena:

- a) ako se dostava obavlja putem elektroničke pošte: na dan kad je na e-mail adresu pošiljatelja stigla potvrda o uspješnoj isporuci elektroničke pošte. Ako takva potvrda primitka stigne nakon 16:00 sati bilo kojeg dana, obavijest će se smatrati primljenom u 8:00 sati idućeg radnog dana nakon dana primitka potvrde;
- b) ako se dostava obavlja na ruke (osobna dostava): na datum naznačen na obavijesti ili drugom priopćenju uz potpis adresata iz Ugovora, kojim on potvrđuje primitak (uručenje) pošiljke;
- c) ako se dostava obavlja poštom ili kurirskom službom: protekom dva radna dana od dana predaje pismena pošti ili kurirskoj službi.

(4) Ugovor prestaje važiti istekom naknadnog roka za ispunjenje.

Članak 9.

U slučaju raskida Ugovora, Ugovorne strane se obvezuju podmiriti sva međusobna dugovanja nastala temeljem Ugovora od dana sklapanja do dana prestanka Ugovora.

Članak 10.

Operator tržišta plina ima pravo izmijeniti i dopuniti ove OU NEU kao sastavni dio Pravila, u skladu s postupkom propisanim zakonom kojim se uređuje tržište plina.

PRILOG III.

OPĆI UVJETI UGOVORA ZA OBRAČUN POZITIVNE ENERGIJE URAVNOTEŽENJA (u daljnjem tekstu: OU PEU)

Članak 1.

(1) Ovim OU PEU uređuju se međusobna prava i obveze operatora tržišta plina i pružatelja pozitivne energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja (u daljnjem tekstu: **pružatelj**) koja nisu uređena ugovorom za obračun pozitivne energije uravnoteženja.

(2) Ovi OU PEU sastavni su dio ugovora za obračun pozitivne energije uravnoteženja sklopljenog između operatora tržišta plina i pružatelja (u daljnjem tekstu: **Ugovor**).

(3) Ako nešto drugo nije određeno Ugovorom ili ovim OU PEU, na međusobna prava i obveze operatora tržišta plina i pružatelja primjenjuju se odredbe Pravila o organizaciji tržišta plina (u daljnjem tekstu: **Pravila**) i drugih propisa kojima se uređuje energija, regulacija energetske djelatnosti i tržište plina, te propisa koji regulira obvezne odnose.

Članak 2.

Ako nešto drugo nije određeno ovim OU PEU, pojmovi i izrazi koji se koriste u ovim OU PEU imaju značenja utvrđena Pravilima, te propisima kojima se uređuje energija, regulacija energetske djelatnosti i tržište plina.

Članak 3.

(1) Za utvrđeni iznos aktivirane pozitivne energije uravnoteženja za uslugu uravnoteženja pružatelj je dužan ispostaviti račun operatoru tržišta plina radnim danom najkasnije do 20. dana u mjesecu.

(2) Operator tržišta plina obavezan je platiti pružatelju račun iz stavka 1. ovoga članka najkasnije u roku 20 dana od dana ispostavljanja računa.

(3) U slučaju zakašnjenja s plaćanjem računa, obračunat će se zakonska zatezna kamata.

Članak 4.

(1) Ugovor se sklapa na određeno vrijeme koje je naznačeno u Ugovoru.

(2) U slučaju raskida ugovora o prodaji plina (pozitivna energija uravnoteženja) između operatora transportnog sustava i pružatelja, automatski se raskida i Ugovor, pri čemu nastupaju sljedeće posljedice: pružatelj će izdati račun za preostale obveze operatora tržišta plina na ime aktivirane pozitivne energije uravnoteženja koje nastanu za razdoblje do raskida Ugovora, a operator tržišta plina će biti dužan podmiriti navedene obveze.

(3) Operator tržišta plina je ovlašten raskinuti Ugovor u slučaju prestanka važenja dozvole za obavljanje energetske djelatnosti koja je izdana pružatelju, sa trenutnim učinkom, bez ostavljanja naknadnog roka za ispunjenje, pri čemu nastupaju posljedice iz stavka 2. ovog članka.

Članak 5.

(1) Svaka ugovorna strana može raskinuti Ugovor u slučaju da druga ugovorna strana kasni, ne ispuni ili neuredno ispuni svoju obvezu, pisanom obavijesti o raskidu upućenoj drugoj ugovornoj strani, uz naknadni rok za ispunjenje od 5 dana od dana primitka obavijesti o raskidu Ugovora, osim ukoliko ovim OU PEU nije za pojedini slučaj određeno drugačije.

(2) Sve obavijesti temeljem Ugovora dostavljaju se putem elektroničke pošte, osobnom dostavom, putem pošte ili kurirske službe, na adrese naznačene u Ugovoru.

(3) Smatrat će se da je dostava obavijesti uredno izvršena:

- a) ako se dostava obavlja putem elektroničke pošte: na dan kad je na e-mail adresu pošiljatelja stigla potvrda o uspješnoj isporuci elektroničke pošte. Ako takva potvrda primitka stigne nakon 16:00 sati bilo kojeg dana, obavijest će se smatrati primljenom u 8:00 sati idućeg radnog dana nakon dana primitka potvrde;
- b) ako se dostava obavlja na ruke (osobna dostava): na datum naznačen na obavijesti ili drugom priopćenju uz potpis adresata iz Ugovora, kojim on potvrđuje primitak (uručenje) pošiljke;
- c) ako se dostava obavlja poštom ili kurirskom službom: protekom dva radna dana od dana predaje pismena pošti ili kurirskoj službi.

(4) Ugovor prestaje važiti istekom naknadnog roka za ispunjenje.

Članak 6.

U slučaju raskida Ugovora, Ugovorne strane se obvezuju podmiriti sva međusobna dugovanja nastala temeljem Ugovora od dana sklapanja do dana prestanka Ugovora.

Članak 7.

Operator tržišta plina ima pravo izmijeniti i dopuniti ove OU PEU kao sastavni dio Pravila, u skladu s postupkom propisanim zakonom kojim se uređuje tržište plina.